

Europos Sąjungos
Taryba

Briuselis, 2021 m. rugpjūčio 5 d.
(OR. en)

11166/21

Tarpinstitucinė byla:
2021/0253 (NLE)

FISC 129
ECOFIN 800

PASIŪLYMAS

---

nuo:	Europos Komisijos generalinės sekretorės, kurios vardu pasirašo direktorė Martine DEPREZ
gavimo data:	2021 m. rugpjūčio 4 d.
kam:	Europos Sąjungos Tarybos generaliniam sekretoriui Jeppe TRANHOLMUI-MIKKELSENIUI
Komisijos dok. Nr.:	COM(2021) 445 final
Dalykas:	Pasiūlymas dėl TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMO, kuriuo Vokietijai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio

---

Delegacijoms pridedamas dokumentas COM(2021) 445 final.

Pridedama: COM(2021) 445 final

Briuselis, 2021 08 04
COM(2021) 445 final

2021/0253 (NLE)

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

**kuriuo Vokietijai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo
Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio**

AIŠKINAMASIS MEMORANDUMAS

Pagal 2006 m. lapkričio 28 d. Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹ (toliau – PVM direktyva) 395 straipsnio 1 dalį Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu, gali vieningai leisti bet kuriai valstybei narei taikyti specialias priemones, kuriomis nukrypstama nuo tos direktyvos nuostatų, kad būtų supaprastinta PVM surinkimo procedūra arba užkirstas kelias tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui.

Vokietija raštu, kurį Komisija užregistravo 2021 m. kovo 15 d., paprašė leisti nukrypti nuo PVM direktyvos 193 straipsnio dėl asmens, kuriam tenka prievolė mokėti PVM, kai perleidžiami apyvartiniai taršos leidimai, kuriais prekiaujama nacionalinėje sistemoje pagal 2019 m. gruodžio 12 d. Prekybos kuro apyvartiniais taršos leidimais įstatymą (BEHG). Vadovaudamasi PVM direktyvos 395 straipsnio 2 dalimi, 2021 m. balandžio 7 d. raštais Komisija apie Vokietijos prašymą pranešė kitoms valstybėms narėms. 2021 m. balandžio 8 d. raštu Komisija pranešė Vokietijai turinti visą informaciją, kuri, Komisijos nuomone, yra būtina prašymui įvertinti.

1. PASIŪLYMO APLINKYBĖS

• Pasiūlymo pagrindimas ir tikslai

PVM direktyvos 193 straipsnyje nustatyta bendra taisyklė: PVM moka prekes tiekiantis arba paslaugas teikiantis apmokestinamasis asmuo.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį valstybės narės, siekdamos supaprastinti PVM surinkimo procedūrą arba užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui ar vengimui, gali taikyti priemones, kuriomis nukrypstama nuo PVM direktyvos nuostatų, jeigu tas priemones patvirtino Taryba.

Vokietija paprašė leisti nukrypti nuo PVM direktyvos 193 straipsnio, siekdama nustatyti, kad prievolė mokėti PVM tenka apmokestinamiesiems asmenims, gaunantiems pagal 2019 m. gruodžio 12 d. Prekybos kuro apyvartiniais taršos leidimais įstatymą (BEHG) perleidžiamus apyvartinius taršos leidimus (atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas).

2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Bendrijoje², reglamentuoja ES šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą arba ES ATLPS). Direktyva valstybėms narėms leidžiama lygiagrečiai išlaikyti savo nacionalines prekybos sistemas.

Pagal BEHG Vokietija sukūrė nacionalinės apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, skirtos iškastinio kuro išmetamų šiltnamio efektą sukeliančių dujų, kurioms netaikoma ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistema, kainoms nustatyti, teisinį pagrindą. Šis įstatymas padės pasiekti nacionalinius klimato srities tikslus, įskaitant ilgalaikį tikslą iki 2050 m. pasiekti ŠESD poveikio neutralumą ir Europos klimato teisės akte numatytus mažinimo tikslus, taip pat didinti energijos vartojimo efektyvumą.

Prekybos apyvartiniais taršos leidimais patirtis rodo, kad šis sektorius yra labai prastai apsaugotas nuo sukčiavimo apyvartos mokesčiais. Dėl šios priežasties PVM direktyvos 199a straipsnio 1 dalyje numatyta galimybė valstybėms narėms tam tikrų leidimų ir sertifikatų

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

² OJ L 275, 2003 10 25, p. 32–46.

perdavimui taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą. Vokietija naudojami PVM direktyvos 199a straipsnio 1 dalies a ir f punktuose numatytais galimybėmis ir atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą taiko prekybai šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartiniais taršos leidimais pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą ir prekybai dujų ir elektros energijos sertifikatais. Tai padėjo sumažinti mokesčių nuostolius, susijusius su tokių leidimų ir sertifikatų perleidimu.

Remiantis šia patirtimi, darytina prielaida, kad prekyba kuro apyvartiniais taršos leidimais pagal BEHG taip pat gali būti naudojama nesąžiningais tikslais, todėl šioje srityje galima tikėtis apyvartos mokesčio nuostolių. Vienas prekybos apyvartiniais taršos leidimais ypatumų – leidimais galima keistis greitai, ne vieną kartą ir lengvai, nepatiriant išlaidų, kurios patiriamos, pavyzdžiui, gabenant prekes. Atitinkamos tiekimo grandinės yra neskaidrios, nes dažnai ir greitai keičiasi jų savininkai, todėl institucijoms labai sunku juos aptikti, taip pat užtikrinti, kad būtų surinkta reikiama mokesčių suma.

Taip pat tikėtina, kad tiekimo grandinėje gali būti „dingusių prekiautojų“, kurie, juos nustačius, jau būna dingę arba nebeturi jokio turto, todėl institucijos nebegali išieškoti nuslėptų mokesčių. Pagal tokį scenarijų leidimų pirkėjas tiekimo grandinėje deklaruoja tiekėjo sąskaitoje faktūroje nurodytą apyvartos mokestį kaip atskaitomą pirkimo mokestį pagal PVM direktyvos 167 ir 168 straipsnius, tačiau tiekėjas nesumoka sąskaitoje faktūroje nurodyto apyvartos mokesčio mokesčių administratoriui. Kadangi atskaityto pirkimo mokesčio neatitinka jokios apyvartos mokesčio pajamos, iš pirkimo mokesčio Vokietijos mokesčių administratorius negauna pajamų.

Pagal PVM direktyvos 199a straipsnio 1 dalies a ir b punktus taikant atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą prekybai šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetamu kiekiu apsiribojama tik apyvartiniais taršos leidimais, kuriais prekiaujama pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą. Todėl PVM direktyvos 199a straipsnio 1 dalies a ir b punktai nėra teisinis pagrindas taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą prekybai apyvartiniais taršos leidimais pagal tokias nacionalines prekybos sistemas kaip BEHG.

Atsižvelgiant į tai, kad prekybos apyvartiniais taršos leidimais sektorius prastai apsaugotas nuo sukčiavimo, ir į tai, kad apyvartinių taršos leidimų perdavimui pagal BEHG negalima taikyti PVM direktyvos 199a straipsnio 1 dalies a ir b punktų, siūloma nustatyti specialią priemonę, kuria Vokietijai leidžiama iki 2024 m. gruodžio 31 d. minėtam perdavimui taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą. Atsižvelgiant į nukrypti leidžiančios nuostatos, susijusios su prekyba šiltnamio efektą sukeliančių dujų iš iškastinio kuro išmetamu kiekiu, t. y. su sektoriumi, kuriam būdinga sukčiavimo rizika, taikymo sritį ir naujumą, svarbu įvertinti jos poveikį. Taigi, jeigu Vokietija norėtų, kad specialią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2024 m., ne vėliau kaip 2024 m. kovo 31 d. ji kartu su prašymu Komisijai pratęsti priemonės taikymo laikotarpį turėtų pateikti specialios priemonės taikymo ataskaitą. Šioje ataskaitoje pateikiamas priemonės poveikio kovai su sukčiavimu PVM ir prekiautojų bei sandorių, kuriems ši priemonė turėjo įtakos, skaičiaus įvertinimas.

- **Suderinamumas su toje pačioje politikos srityje galiojančiomis nuostatomis**

Pagal PVM direktyvos 199a straipsnio 1 dalies a ir b punktus valstybėms narėms leidžiama taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinių taršos leidimų, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/87/EB 3 straipsnyje, perleidimui ir kitų vienetų, kuriuos veiklos vykdytojai gali naudoti siekdami laikytis tos pačios direktyvos, perleidimui.

Leidimas taikyti nukrypti leidžiančią nuostatą, kuria leidžiama taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą apyvartinių taršos leidimų, susijusių su išmetamaisiais teršalais, kurie nepatenka į ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą, reglamentuojamą Direktyva 2003/87/EB, perdavimui, atitinka tikslus, kurių siekiama minėtomis PVM direktyvos nuostatomis.

2. TEISINIS PAGRINDAS, SUBSIDIARUMO IR PROPORCINGUMO PRINCIPAI

• Teisinis pagrindas

PVM direktyvos 395 straipsnis.

• Subsidiarumo principas (neišimtinės kompetencijos atveju)

Atsižvelgiant į PVM direktyvos nuostatą, kuria grindžiamas pasiūlymas, šis pasiūlymas priklauso išimtinai Europos Sąjungos kompetencijai. Todėl subsidiarumo principas netaikomas.

• Proporcingumo principas

Šis sprendimas yra susijęs su valstybei narei jos pačios prašymu suteiktu leidimu ir nėra įpareigojamojo pobūdžio.

Atsižvelgiant į ribotą nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo sritį, speciali priemonė yra proporcinga siekiamam tikslui – supaprastinti mokesčių rinkimą ir kovoti su mokesčių slėpimu. Ja neviršijama to, kas būtina šiems tikslams pasiekti.

• Priemonės pasirinkimas

Siūloma priemonė – Tarybos įgyvendinimo sprendimas.

Pagal PVM direktyvos 395 straipsnį nukrypti nuo bendrų PVM taisyklių galima tik tada, kai tai vieningai leidžia Taryba, remdamasi Komisijos pasiūlymu. Tarybos įgyvendinimo sprendimas yra tinkamiausia priemonė, nes jis gali būti skirtas atskirai valstybei narei.

3. EX POST VERTINIMO, KONSULTACIJŲ SU SUINTERESUOTOSIOMIS ŠALIMIS IR POVEIKIO VERTINIMO REZULTATAI

• Konsultacijos su suinteresuotosiomis šalimis

Konsultacijų su suinteresuotosiomis šalimis nebuvo. Šis pasiūlymas yra pagrįstas Vokietijos pateiktu prašymu ir yra skirtas tik šiai konkrečiai valstybei narei.

• Tiriamųjų duomenų rinkimas ir naudojimas

Nepriklausomo tyrimo neprireikė.

• Poveikio vertinimas

Pasiūlymu dėl Tarybos įgyvendinimo sprendimo siekiama užkirsti kelią tam tikrų formų mokesčių slėpimui prekybos apyvartiniais taršos leidimais sektoriuje, kuris yra itin prastai apsaugotas nuo sukčiavimo PVM. Atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas turėtų padėti Vokietijai šiame sektoriuje sumažinti sukčiavimą PVM. Todėl nukrypti leidžianti priemonė turės galimą teigiamą poveikį.

Dėl siauros nukrypti leidžiančios nuostatos taikymo srities ir riboto taikymo laikotarpio jos poveikis bet kuriuo atveju bus ribotas.

- **Pagrindinės teisės**

Pasiūlymas nedaro poveikio pagrindinių teisių apsaugai.

4. POVEIKIS BIUDŽETUI

Pasiūlymas neturės neigiamo poveikio ES biudžetui.

5. KITI ELEMENTAI

Pasiūlyme numatytos laikino galiojimo sąlygos terminas – 2024 m. gruodžio 31 d.

Pasiūlymas

TARYBOS ĮGYVENDINIMO SPRENDIMAS

kuriuo Vokietijai leidžiama taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos 193 straipsnio

EUROPOS SAJUNGOS TARYBA,

atsižvelgdama į Sutartį dėl Europos Sąjungos veikimo,

atsižvelgdama į 2006 m. lapkričio 28 d. Tarybos direktyvą 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos¹, ypač į jos 395 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą,

atsižvelgdama į Europos Komisijos pasiūlymą,

kadangi:

- (1) Direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnyje nustatyta, kad pridėtinės vertės mokesčių (PVM) mokesčių administratoriui paprastai privalo sumokėti prekes tiekiantis ar paslaugas teikiantis apmokestinamasis asmuo;
- (2) Vokietija 2021 m. kovo 15 d. raštu Komisijai pateikė prašymą leisti taikyti specialią priemonę, kuria nukrypstama nuo Direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnio dėl asmenų, kuriems tenka prievolė mokėti PVM, kai perleidžiami apyvartiniai taršos leidimai, kuriais prekiaujama nacionalinėje sistemoje pagal 2019 m. gruodžio 12 d. Prekybos kuro apyvartiniais taršos leidimais įstatymą² (BEHG) (toliau – prašymas);
- (3) remdamasi Direktyvos 2006/112/EB 395 straipsnio 2 dalies antra pastraipa, Komisija 2021 m. balandžio 7 d. raštais perdavė prašymą kitoms valstybėms narėms, o 2021 m. balandžio 8 d. raštu pranešė Vokietijai turinti visą informaciją, kuri yra būtina prašymui įvertinti;
- (4) pagal Direktyvos 2006/112/EB 199a straipsnio 1 dalies a ir b punktus valstybėms narėms leidžiama nustatyti, kad prievolė mokėti PVM tenka apmokestinamiesiems asmenims, gaunantiems perleidžiamus šiltnamio efektą sukeliančių dujų apyvartinius taršos leidimus, kaip apibrėžta Direktyvos 2003/87/EB³ 3 straipsnyje, ir kitus perleidžiamus vienetus, kuriuos veiklos vykdytojai gali naudoti siekdami laikytis tos direktyvos (toliau – atvirkštinio apmokestinimo mechanizmas). Šios nuostatos į Direktyvą 2006/112/EB buvo įtrauktos Tarybos direktyva 2010/23/ES⁴ siekiant prisidėti prie kovos su sukčiavimu PVM. Pagal Direktyvos 2006/112/EB 199a straipsnio 1 dalies a ir b punktus taikant atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą

¹ OL L 347, 2006 12 11, p. 1.

² Vok. *Gesetz über einen nationalen Zertifikatehandel für Brennstoffemissionen* (BGBl. I S. 2728).

³ 2003 m. spalio 13 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2003/87/EB, nustatanti šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos leidimų sistemą Sąjungoje ir iš dalies keičianti Tarybos direktyvą 96/61/EB (OL L 275, 2003 10 25, p. 32).

⁴ 2010 m. kovo 16 d. Tarybos direktyva 2010/23/ES, iš dalies keičianti Direktyvos 2006/112/EB dėl pridėtinės vertės mokesčio bendros sistemos nuostatas dėl atvirkštinio apmokestinimo mechanizmo neprivalomo ir laikino taikymo tam tikroms paslaugoms, kurias teikiant gali būti sukčiaujama (OL L 72, 2010 3 20, p. 1).

prekybai šiltnamio efektą sukeliančių dujų išmetamu kiekiu apsiribojama tik apyvartiniais taršos leidimais, kuriais prekiaujama pagal ES apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemą (toliau – ES ATLPS);

- (5) BEHG Vokietija sukūrė nacionalinės apyvartinių taršos leidimų prekybos sistemos, skirtos išmetamiesiems teršalams, kuriems netaikoma ES ATLPS, teisinį pagrindą. Todėl Direktyvos 2006/112/EB 199a straipsnio 1 dalies a ir b punktai nėra teisinis pagrindas taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą prekybai pagal BEHG;
- (6) Vokietijos teigimu, prekyba apyvartiniais taršos leidimais labai prastai apsaugota nuo sukčiavimo PVM. Prekyba kuro apyvartiniais taršos leidimais pagal BEHG, taip pat kaip ir pagal ES ATLPS, gali būti naudojama nesąžiningais tikslais. Apyvartiniais taršos leidimais galima keistis greitai, ne vieną kartą ir lengvai. Dažnai ir greitai keičiantis šių apyvartinių taršos leidimų savininkams, institucijoms labai sunku juos aptikti ir taip užtikrinti, kad būtų surinkta reikiama mokesčių suma. Apyvartinių taršos leidimų pirkėjas, kuris yra apmokestinamasis asmuo, turintis teisę į atskaitą, galėtų atskaityti mokėtiną PVM, tiekėjui nesumokėjus mokesčių administratoriui sąskaitoje faktūroje nurodyto apyvartos mokesčio. Ypač dėl to, kad tiekimo grandinėje dalyvauja „dingę prekiautojai“, kurie greitai dingsta arba neturi jokio turto, institucijos negali surinkti nuslėptų mokesčių, o tai daro neigiamą poveikį biudžetui. Siekdama kompensuoti valstybės pajamų nuostolius, Vokietija prašo leisti taikyti nuo Direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnio leidžiančią nukrypti nuostatą ir apyvartinių taršos leidimų perleidimui taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą;
- (7) nustačius, kad tais konkrečiais atvejais apmokestinamasis asmuo, kuriam tenka prievolė mokėti PVM, yra gavėjas, būtų supaprastina PVM surinkimo procedūra ir užkirstas kelias mokesčių slėpimui ir vengimui. Todėl Vokietijai turėtų būti leista taikyti atvirkštinio apmokestinimo mechanizmą apyvartinių taršos leidimų, kuriais prekiaujama nacionalinėje prekybos sistemoje pagal BEHG, perleidimui;
- (8) speciali priemonė turėtų būti ribotos trukmės. Todėl Vokietijai turėtų būti leista taikyti tą priemonę iki 2024 m. gruodžio 31 d.;
- (9) atsižvelgiant į specialios priemonės taikymo sritį ir naujumą, svarbu įvertinti jos poveikį. Taigi, jeigu Vokietija norėtų, kad specialią priemonę būtų leista toliau taikyti po 2024 m., ne vėliau kaip 2024 m. kovo 31 d. ji kartu su prašymu Komisijai pratęsti priemonės taikymo laikotarpį turėtų pateikti specialios priemonės taikymo ataskaitą. Toje ataskaitoje turėtų būti pateiktas priemonės poveikio kovai su sukčiavimu PVM ir prekiautojų bei sandorių, kuriems ši priemonė turėjo įtakos, skaičiaus įvertinimas;
- (10) nukrypti leidžianti priemonė neturės neigiamo poveikio Sąjungos nuosaviems ištekliams iš PVM,

PRIĖMĖ ŠĮ SPRENDIMĄ:

1 straipsnis

Nukrypstant nuo Direktyvos 2006/112/EB 193 straipsnio, Vokietijai leidžiama nustatyti, kad asmuo, kuriam tenka prievolė mokėti PVM, yra apmokestinamasis asmuo, kuriam perleidžiami apyvartiniai taršos leidimai, kuriais prekiaujama nacionalinėje prekybos sistemoje pagal 2019 m. gruodžio 12 d. Prekybos kuro apyvartiniais taršos leidimais įstatymą (vok. *Gesetz über einen nationalen Zertifikatehandel für Brennstoffemissionen*).

2 straipsnis

Šis sprendimas nustoja galioti 2024 m. gruodžio 31 d.

Bet koks prašymas pratęsti šiame sprendime numatytos specialios priemonės taikymo laikotarpį Komisijai pateikiamas iki 2024 m. kovo 31 d. ir kartu su juo pateikiama šios priemonės taikymo ataskaita, kurioje pateikiamas priemonės poveikio kovai su PVM sukčiavimu ir prekiautojų bei sandorių, kuriems ši priemonė turėjo įtakos, skaičiaus įvertinimas.

3 straipsnis

Šis sprendimas skirtas Vokietijos Federacinei Respublikai.

Priimta Briuselyje

*Tarybos vardu
Pirmininkas*